

عنوان مقاله:

تحول مفهوم آزادی در اندیشه سیاسی تامس هابز و جان استوارت میل

محل انتشار:

پنجمین کنفرانس علمی رهیافت های نوین در علوم انسانی ایران (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسنده:

خشایار بوربوری - دانشجوی دکتری علوم سیاسی، گروه علوم سیاسی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران

خلاصه مقاله:

در مقاله حاضر به بررسی تطبیقی آرا و نظرات دو تن از برجسته ترین فیلسوفان سیاسی دوران مدرن غرب یعنی تامس هابز و جان استوارت میل خواهیم پرداخت. در این گفتار چند مفهوم اساسی و زیر بنایی را که نزد هر دو فیلسوف مشترکمی باشد، مورد توجه و بررسی قرار خواهیم داد: مفاهیم و مضامینی چون "وضع طبیعی" (state of nature)، "قرارداد اجتماعی"، (social contract)، "حاکمیت" (sovereignty)، "حق طبیعی" (nature right) و بالاخره مفهوم "آزادی" را با عنایت به مفاهیم و مقولات فوق الذکر بررسی و تحلیل خواهیم کرد. مفهوم وضع طبیعی نزد هابز با نگرش منفی و بدبینانه انسان مورد تحلیل قرار گرفته است: انسان به عنوان موجودی خودخواه، خودپسند، که همواره به فکر منافع و مصالح شخصی و فردی خود و نزدیکانش است؛ تحت تأثیر و حرکت انگیزه ها و سائق هایی چون ترس، قدرت، شکوه، حرص و طمع قرار دارد. در وضع طبیعی مورد نظر هابز با برابری سیاسی همگان سروکار داریم؛ چیزی به نام صحیح یا غلط، عادلانه یا ناعادلانه وجود ندارد. جان استوارت میل از دیگر اندیشمندان غربی اذعان می دارد که عدم آزادی به مثابه نبود عقل است و از این لحاظ میان آزادی و عقلانیت رابطه تنگاتنگی ترسیم می نماید و غیبت آزادی را به مثابه رهایی از عقل می داند.

کلمات کلیدی:

آزادی، وضع طبیعی، قرارداد اجتماعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1144862>

